

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupený JUDr. Josefem Skácelem, advokátem se sídlem Londýnská 674/55, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Libereckého kraje**, se sídlem nám. Dr. E. Beneše 584/24, Liberec, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 25. 7. 2024, č. j. 60 A 4/2024-45,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 25. 7. 2024, č. j. 60 A 4/2024-45, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“ nebo „kasační soud“) v této věci nad rámec kasačních námitek posuzoval, zda krajský soud mohl rozhodnout specializovaným samosoudcem podle § 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), o žalobě proti rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto ve věci žádosti o obnovu příkazního řízení podle § 100 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. V řízení, jehož se návrh týkal, uložila Policie České republiky (dále jen „policie“) příkazem na místě podle § 91 odst. 1 a 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, pokutu obviněnému z přestupku. Kasační soud vyšel při posouzení této právní otázky z právního názoru vysloveného v jeho rozsudku ze dne 31. 10. 2018, č. j. 2 As 188/2018-19, č. 3824/2019 Sb. NSS.

[2] Příkazem na místě uložila policie dne 10. 6. 2022 žalobci (dále jen „stěžovatel“) pokutu ve výši 200 Kč za to, že jako řidič motorového vozidla nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Tím měl spáchat přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

(zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 31. 12. 2023. Poté, co se stěžovatel na základě oznámení Magistrátu města Jablonec nad Nisou (dále jen „magistrát“) ze dne 17. 2. 2023 dozvěděl o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení registru řidičů, podal dne 4. 5. 2023 žádost o obnovu příkazního řízení. Tvrdil, že na příkazovém bloku, který byl vydán podle § 92 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, není jeho podpis a že nebylo jeho vůlí vyřídit věc příkazem na místě. Stěžovatel prokazoval svá tvrzení čestným prohlášením, kopií příkazového bloku a posudkem soudního znalce z oboru písmoznalectví (dále jen „znalecký posudek“), podle něhož nelze stanovit, zda podpis na příkazovém bloku učinil stěžovatel, či jiná osoba.

[3] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Libereckého kraje, územní odbor Česká Lípa, obvodní oddělení Stráž pod Ralskem (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 11. 2. 2024, č. j. KRPL-45849-39/ČJ-2023-180117, žádost o obnovu příkazního řízení zamítl. Shledal, že nebyly dány důvody obnovy řízení podle § 100 odst. 1 a 2 správního řádu. Odvolání stěžovatele žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 4. 2024, č. j. KRPL-45849-45/ČJ-2023-1800PZ, zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci (dále jen „krajský soud“). Brojil v ní proti tomu, že o podaném odvolání rozhodoval věcně nepřislušný správní orgán. Žalovaný byl správním orgánem prvního stupně, a tudíž nemohl současně rozhodnout o odvolání. Již samotné tvrzení o absenci podpisu na příkazovém bloku bylo důvodem pro obnovu řízení. Stěžovatel nesouhlasil ani s postupem žalovaného při ověřování možnosti, že jeho podpis byl na příkazovém bloku zfalšován, a napadal způsob, jakým žalovaný hodnotil navržený důkaz znaleckým posudkem.

[5] Krajský soud, který ve věci rozhodl specializovaným samosoudcem, námitky stěžovatele nepovazoval za důvodné a napadeným rozsudkem žalobu zamítl. Nepřisvědčil argumentaci, že žalovaný nebyl věcně příslušný k vydání napadeného rozhodnutí, a odkázal na čl. 19 závazného pokynu policejního prezidenta č. 221/2011 ze dne 14. 12. 2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích (dále jen „závazný pokyn č. 221/2011“), podle něhož o odvolání proti příkazu na místě uloženému službou pořádkové policie, územním odborem, rozhoduje odbor služby pořádkové policie krajského ředitelství. O odvolání neměl rozhodovat policejní prezident, neboť ten rozhoduje pouze o odvolání proti rozhodnutí vydanému v přezkumném řízení. Uvedený závazný pokyn oba instituty (přezkumné řízení a řízení o obnovu) odlišuje a shodně tak činí i judikatura Nejvyššího správního soudu, na kterou krajský soud odkázal.

[6] Jde-li o v žalobě namítané důvody obnovy řízení, krajský soud uvedl, že zfalšování podpisu nebo záměna identity obviněného z přestupku na příkazovém bloku jsou důvodem obnovy řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Je však povinností účastníka řízení uvést skutečnosti a důkazy, které relevantním způsobem zpochybní závěry, k nimž správní orgán dospěl při svém dřívějším rozhodování. Rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně jsou v souladu s principy vymezenými v judikatuře kasačního soudu (především v rozsudku NSS ze dne 24. 6. 2021, č. j. 9 As 109/2021-28) a jako takové ob stojí. Krajský soud se neztotožnil ani s námitkami zpochybňujícími věrohodnost a úřední záznamy policistů, kteří byli členy hlídky provádějící silniční kontrolu. Policisté nebyli se

pokračování

stěžovatelem ve sporu, neznají ho a není důvod předpokládat, že by ho chtěli poškodit zfalšováním podpisu na příkazovém bloku. Z příkazového bloku vyplynulo, že stěžovatel byl na místě spáchání přestupku ztotožněn na základě řidičského průkazu, který byl předložen zasahujícímu policistovi, a že příkazový blok podepsal.

[7] Žádost o obnovu řízení nese podle krajského soudu rysy účelového jednání. Shodně, pouze s poněkud jinou argumentací, se stěžovatel snažil zpochybnit také svůj podpis na příkazovém bloku ze dne 12. 6. 2022 vydaném Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje, dopravním inspektorátem územního odboru Jablonec nad Nisou (pouze 2 dny po vydání příkazového bloku, jehož se týká toto řízení), a to rovněž v souvislosti s oznámením magistrátu o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení registru řidičů. V obou věcech poukazoval na možná pochybení policistů, ani v jednom případě ale netvrdil, že přestupek nemohl objektivně spáchat, např. z důvodu, že se na daném místě vůbec nenacházel, nebo že se přestupku mohla dopustit jiná osoba, která měla k dispozici jeho řidičský průkaz a mohla ho zneužít. K možnosti obnovy příkazního řízení je třeba přistupovat tak, aby nebyl zcela popřen smysl tohoto neformálního typu řízení o přestupku a aby se z něj nestal způsob, jak následně uniknout sankci za přestupek. Krajský soud přisvědčil závěru žalovaného, že důvod obnovy řízení ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu nebyl dán.

II. Kasační stížnost

[8] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., navrhl jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Kasační stížnost považuje za přijatelnou, neboť ve věci jde o otázku v dosavadní judikatuře rozdílně řešenou a pochybení krajského soudu může mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Krajský soud podle stěžovatele posoudil otázku, který správní orgán je příslušný rozhodnout o podaném odvolání, v rozporu s rozsudkem NSS ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 66/2013-29. Podle tohoto rozsudku je krajské ředitelství policie správním orgánem a každý další útvar, který je jím zřízen, je toliko jeho vnitřní organizační jednotkou. Krajské ředitelství policie, které ve věci rozhodlo jako správní orgán prvního stupně, nemůže současně rozhodovat jako odvolací orgán.

[10] Do doručení oznámení magistrátu stěžovatel nevěděl, že dosáhl 12 bodů, a protože příkazový blok nepodepsal, tuto skutečnost ani vědět nemohl. Krajský soud mu přičetl k tíži absenci tvrzení, že přestupek nemohl objektivně spáchat, nebo že se ho mohla dopustit jiná osoba. Stěžovatel však nemohl tvrdit něco, co se nestalo. I když měla být tvrzení policistů zaujatá a nepravdivá, správní orgán prvního stupně je nevyslechl. Stěžovatel namítá také nesprávné posouzení znaleckého posudku a poukazuje na důkazní nouzi způsobenou časovým odstupem od spáchání přestupku. Je přesvědčen, že řízení o návrhu na obnovu příkazního řízení je ovládáno týmiž zásadami jako řízení o přestupku. Bylo na správním orgánu, aby v souladu se zásadou materiální pravdy zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Závěry krajského soudu a správních orgánů nemají oporu ve spise. Za takto nejednoznačné situace z hlediska skutkových verzí nelze nikdy rozhodnout v neprospěch obviněného.

III. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jeho rozhodnutí i napadený rozsudek krajského soudu byly vydány na základě řádně zjištěného skutkového stavu, v souladu se zákonem a judikaturou správních soudů. Ztotožnil se s důvody, které vedly krajský soud k vydání napadeného rozsudku, a navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[12] Ve věci bylo rozhodné, že příkazový blok se skládá ze dvou dílů. Díl A zůstává správnímu orgánu a díl B je po podpisu obou dílů a zaplacení stanovené pokuty předán obviněnému z přestupku. Žalovaný odkázal na čl. 5 odst. 1 pokynu policejního prezidenta č. 161/2017 ze dne 28. 6. 2017, kterým se upravuje postup při manipulaci s příkazovými bloky a finančními prostředky vybranými příkazem na místě. V tomto článku je postup příkazního řízení podrobně upraven. Stěžovatel dal svými podpisy souhlas s projednáním přestupku v příkazním řízení a potvrdil, že údaje uvedené na obou dílech příkazového bloku souhlasí a že převzal jeho díl B.

[13] Stěžovatelovo zpochybňování pravosti jeho podpisu pouze na dílu A příkazového bloku, jehož kopii si vyžádal od magistrátu, ve světle uvedeného ztrácí význam a lze jej považovat za absurdní. Stěžovatelův podpis na dílu B příkazového bloku totiž nebyl z jeho strany dosud zpochybněn. Je zřejmé, že příkazový blok nemohl podepsat nikdo jiný než ten, se kterým byl přestupek projednán. Jen těžko si lze představit, že policista při projednání přestupku nejdříve převzal od stěžovatele finanční hotovost, poté, aniž by si toho stěžovatel všiml, napodobil jeho podpis na obou dílech příkazového bloku a následně předal stěžovateli díl B příkazového bloku s jeho imitovaným podpisem k dalšímu využití. Krajský soud považoval výpovědi policistů za pravdivé a o zákonnosti projednání přestupku v příkazním řízení neměl důvod pochybovat. Jde-li o ostatní námitky stěžovatele, žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Následně kasační soud přezkoumal rozsudek krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i možných vad řízení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Ustanovení § 31 odst. 1 s. ř. s. stanoví obecné pravidlo, podle něhož „[k]rajský soud ve věcech správního soudnictví, nestanoví-li zákon jinak, rozhoduje ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců“. Výjimky z tohoto pravidla jsou možné pouze v taxativně stanovených případech uvedených v § 31 odst. 2 s. ř. s. Složení, v jakém měl krajský soud rozhodnout, se tak odvíjí právě od toho, v jaké „věci“ bylo rozhodnuto ve správním řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí.

[17] Krajský soud o žalobě stěžovatele rozhodl specializovaným samosoudcem patrně z důvodu, že ji posoudil jako jednu z věcí „*přestupků, za které zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je nejvýše 100 000 Kč*“ ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud však

pokračování

takovémuto posouzení nemohl přisvědčit. V posuzované věci krajský soud nerozhodoval o žalobě proti rozhodnutí ve věci přestupku, nýbrž ve věci obnovy řízení. Právní názor, že nejde o stejnou věc, kasační soud zaujal již v minulosti. Správní orgán při rozhodování, zda povolí obnovu řízení, nerozhodoval znovu ve věci, která již byla původním rozhodnutím vyřešena. Pouze se zabýval důvody k opětovnému „otevření“ jejího řešení (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 188/2018-19, bod 20).

[18] Tento právní názor se uplatní i v posuzované věci. Nejvyšší správní soud konstatuje, že o žalobě proti rozhodnutí ve věci obnovy příkazního řízení podle § 100 odst. 1 a 2 správního řádu, v němž policie uložila příkazem na místě podle § 91 odst. 1 a 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich pokutu obviněnému z přestupku, nemůže krajský soud rozhodnout specializovaným samosoudcem. Nejde o rozhodnutí ve věci „*přestupků, za které zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je nejvýše 100 000 Kč*“ ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 As 269/2023-39, body 8 a 9).

[19] Právní názor Nejvyššího správního soudu, podle něhož ve věci neměl rozhodovat specializovaný samosoudce, má význam pro věcné posouzení kasační stížnosti. Rozhodovali ve věci krajský soud specializovaným samosoudcem, ačkoli podle zákona měl rozhodovat ve specializovaném senátu, jde o důvod zmatečnosti řízení před ním ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (např. rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 5/2003-32, nebo ze dne 4. 5. 2005, č. j. 2 Afs 178/2004-128, č. 624/2005 Sb. NSS). Kasační soud je v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlídnout ke zmatečnosti řízení před krajským soudem i nad rámec důvodů kasační stížnosti uplatněných stěžovatelem. Za této situace se již nezabýval jím uplatněnými důvody kasační stížnosti, neboť by to bylo v tuto chvíli předčasné.

V. Závěr a náklady řízení

[20] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu